

GÜLLER (1) HAYATIMIZDAKİ YERİ

Dr. B. Vedat ULUĞ⁽¹⁾

1. GÜLÜN ÖNEMİ VE SINIFLANDIRILMASI

Güller park ve bahçelerin yeşil dokusunu oluşturan bitkilerin en değerli üyesidirler. Uzun yıllar yaşarlar ve bol saçak kök yaparlar. Dallarının ve yapraklarının şekline, çiçeklerinin rengine ve meyvelerinin cazipliğine göre gruplar halinde yetiştirilirler. Gülün diğer süs çalılarında daha kıymetli oluşunda sadece çiçeklerinin güzelliği değil aynı zamanda çiçeklenme süresinin uzunluğu da etkilidir.

Bugün dünyada en fazla kültürü yapılan süs bitkilerinin başında gelen ve çiçeklerin kraliçesi olarak bilinen gülün tarihi insanlık tarihi ile birlikte çok eski zamanlara kadar dayanır. Gül bütün tarihi devirler boyunca bahçe sanatında olduğu kadar diğer plastik ve fonetik sanatlarda da önemli bir eleman olmuştur.

1.1. GÜLÜN TARİH BOYUNCA KULLANILIŞI

Son yıllarda yapılan çalışmalarda 4-5 bin yıl önce Kuzey Avrupa'da gül yetiştirildiğine dair belgelerin bulunmasının yanı sıra Amerika'da yapılan kazılarda Colorado ve Oregon eyaletlerinde 30 milyon yıl öncesine ait fosillerde ilkel güllere rastlanmıştır (Uzun,1985). Batıda ilk kültüre alınan süs bitkileri içinde yer alan gül çiçek yetiştiriciliğini önemli bir ticaret haline getiren Antik Yunanistan'da yetiştirilmiş ve kültürü yapılan bitkilerin başında yer almıştır. Tarihçi Herodot eserinde (M.Ö.500) Kral Midas'ın mezarında bulunan 60 petalli gülden bahsetmektedir. Bu gülün *R. centifolia Linn* (Van gülü) olması muhtemeldir. Zira M.Ö.270 yıllarında Theophrastus Kuzey Kafkasya'da ve Anadolu'da yetişen gülü *R. Centifolia* olarak tanımlamıştır. Doğuda ise M.Ö.200 yılında Çin hanedanları gül yetiştiriciliğine ayrı bir önem vermişler ve Kral Shen Nung döneminde gül yetiştiriciliği en üst düzeye ulaşmıştır.

"Tabiat Tarihi" adlı eserinde Pline eski Roma'da kültürü yapılan 12 çeşit gülden söz etmektedir. Bu eserde gülün Küçük Asya'dan Roma'ya götürüldüğünü ve oradan İtalya'nın ve Fransa'nın güneyine yayıldığını ve gül bahçeleri kurulduğundan bahsetmiştir. Hatta Roma'da bir kıtlık yılında Mısırlılara yazılan bir mektupta "Bize buğday gönderirseniz size gül veririz" denmiştir. Bu sözler güllerin buğday kıymetinde bir değişim malı olduğunu ve Mısır'da gülün bulunmadığını göstermektedir. Ancak Mısır'da o devirde *R. alba Linn* (Ak çiçekli gül) ve *R. damascena Mill* (Şam gülü) yetiştirildiği ve esans üretiminde kullanıldığını gösteren kayıtlar vardır (Akdoğan, 1972).

İslam kültürünün yayıldığı ülkelerde gülün bahçe sanatının gene en sevilen bitkisi olarak yer almasında Hazreti Muhammet 'in gülü "Cennet Çiçeklerinin Ulusu" olarak nitelendirmesinin yeri vardır. İran'da ise güle ayrı bir önem verilmiş ve dekoratif sanatın çeşitli dallarında gül esas tema olmuştur.

(1) Ziraat Yüksek Mühendisi, Narenciye ve Seracılık Araştırma Enstitüsü - ANTALYA

O devirlerde geniş gülistanlar kurulmuş ve yetiştiricilik alanında İran büyük ölçüde önderlik yaparak katmerli kükürt sarısı gülü (*R. hemispherica Herrm*) yerli bir varyete olarak çok yaygın bir şekilde kullanmıştır. Bu tür, Müslümanlarca İspanya'ya oradan da Avrupa'ya yayılmıştır. Ortaçağ Avrupa'sında birçok şey gibi çiçekler de dini bir önem taşımış ve Kırmızı Güller İsa'nın kanını sembolize eden önemli bir bitki olarak manastırları ve kilise bahçelerini süslemiştir. Ayrıca şato bahçelerinde çeşitli bitkilerle beraber kullanılan güllerin soğanlı bitkilerle birlikte Anadolu'dan gittiğine dair tutulan kayıtlar çok ilginçtir. Bu dönemde Sadberk gülü (*R. centifolia Linn*) Nesrin gülü (*R. damascena Mill*) adlı katmerli hibritlerin Anadolu'da meydana geldiği ve Katolik papazlar tarafından Avrupa'ya taşındığı, Hekim başı sarışı denen (*R. lutea. Mill*) gülün 1837 de Alman botanikçiler tarafından Avrupa'ya götürüldüğü kayıtlara geçmiştir.

Özellikle bahçecilik, alanında çok ileri adımların atıldığı 19.yüzyıl Avrupa'sında kültürünün en fazla yapıldığı melezlemelerle yeni çeşitlerin tanıtıldığı bitki, gene gül olmuştur. Nitekim bu ülkelerde çeşitli gül dernekleri kurularak gül yetiştiriciliğinin geliştirilmesi sağlanmıştır. Özellikle A.B.D. 1899 yılında New York'ta kurulan "The American Rose Society"nin gül standardizasyonunda ve yeni gül çeşitlerinin elde edilmesinde hizmetleri büyük olmuş ve bu derneği diğer derneklerin kurulması takip etmiştir.

Gülcülükte görülen gelişmelerin belli bir noktaya geldiği ve sona yaklaşıldığı söylenemez, çünkü geniş bir alana yayılmış değişik sıcaklık, yağış, toprak, rakım, hastalık ve zararlılara dayanma yönünden geleceğin gen kaynağı durumunda olan gül türleri ve bunların melez ve varyasyonları iyi bir biçimde tanındığı ve korunduğu sürece gelecek için çok değerli bir potansiyel oluşturacaktır. Bu nedenle gerek ıslah ve gerek anaç ve üretim için kullanılacak güllerin tanınması ve korunması gerekmektedir (Uzun,1985).

1.2. GÜLÜN BOTANİK ÖZELLİKLERİ

Genellikle güller, yazın yeşil, nadiren veya belirli mevsimlerde her dem yeşil çalı formunda gelişme gösteren bitkilerdir. Çoğunlukla dik büyüyen bazen de tırmanıcı veya sürünücü gövdeye sahiptirler. Gövde ve dallar genel olarak dikenli olup, dipten gelen sürgünlerde diken daha fazladır. Dikenler gülün genetik yapısına göre değişik şekillerde olabilir. Yapraklar renk ve biçim yönünden değişiklik gösterir. Açık veya koyu yeşil düz veya kıvrımlı tüylü veya tüysüz olabilir. Melez güllerde düzgün sürgün ve parlak yaprak tipik özelliktir. Yapraklar genelde parçalı tipte olup, nadiren basit olabilir ve sürgüne almasıklı dizilmiştir. Kulakçıklar ise genelde mevcut olup ancak bazı türlerde yoktur. (Kayacık,1975; Mengüç,1988; Ürgenç,1990.)

Çiçekler tek tek veya salkım şeklinde genellikle kısa dalcıklar üzerinde bulunur. Melez güllerde gonca sap üzerinde tek gibi görünse de gonca sapı dibinde en az iki çiçek gözü daha bulunur. Uygun çevre koşullarında bu gözler gonca ve çiçeğe dönüşebilir. Çiçeklerde sepal ve petal adedi 5'tir. Petaller genelde pembe, beyaz kırmızı sarı ve bunların arasındaki renk tonlarında olur. Melez güllerde petal artmış ve katmerleşme değişik tiplerde ortaya çıkmıştır. 5 petalli güller yalın kat 10-20 petalli güller yarı katmerli 20-40 petalli güller katmerli 40 petal ve üzeri çok katmerli olarak nitelendirilmektedir.

Bir çok türde sepaller çiçeklerin açma durumuna göre her üç pozisyonu da takip ederler (Krussman ve Raban, 1982).

Stamenler sarı başlı olup çok sayıdadır ve gonca içinde gruplar oluşturmuştur. Pistil genellikle çok sayıda nadiren az olabilir. Yumurtalık alt durumudur.

Çiçek tablası (Receptakulum) vazo şeklinde olup etlidir ve özellikle C vitaminince zengindir. Olgunlaştığında kırmızının değişik tonlarında olur. Tohumlar sert ve aken meyve tipindedir. Aken tipindeki meyve receptekulum tabanında ve duvarında yapışık olabilir. Genellikle yanlış olarak tohum diye adlandırılan organ gülün meyvesidir (Kurssman ve Raban ,1982).

1.3. GÜLÜN TAKSONOMİSİ

Çok geniş bir yayılma alanına sahip olan gül cinsi Kuzey Yarım Kürede soğuk iklimlerde hemen hemen eşit olarak yayılmıştır. Amerika'da, Kuzey Meksika ve A.B.D.'da, Afrika'da ve Asya'da Anadolu'dan Hindistan'a kadar yaygın olarak görülür.

Güller akraba cinslerden ovaryumun çok karpelli ve çiçek tablasının vazo biçiminde olması esas meyvenin çiçek tablası içinde saklı olması gibi belli karakter işaretleri ile kolayca ayırt edilebilir. Ancak gül türlerinin sınıflandırılmasında karakterler fazlasıyla çeşitlilik gösterir. Seksiyonlar ve türler arasında ayırım yapmak çok zordur. Çünkü kendi aralarında melezleşmeler nedeniyle özellikler sık sık birbirinin içine geçmiş durumda olurlar. Botanikçilere göre tür sayısı bakımından çok geniş bir varyasyon göstermektedir. Bir çok botanikçi 200'ün üzerinde tür tanımlamışlardır (Kurssman ve Raban,1982).

Gül taksonomik olarak kapalı tohumlular (**Angiospermae**) sınıfının çift çenekliler (**Dicotyledoneae**) alt sınıfında yer alan **Calyciflorae** grubunda bulunurlar. Bu grup taç yaprakları birbiriyle kaynaşmamış ayrı ayrı bulunan ve yumurtalığı alt durumlu olan bitkileri içine alır. Bu grupta çok önemli türleri içeren **Rosales** takımı içindeki **Rosaceae** familyası gülgiller ailesi olarak adlandırılır (Bailey, 1964; Davis, 1973).

Rosaceae familyasındaki 6 alt familyadan biri olan **Rosaidea** alt familyasında yer alan gül (Rosa) cinsi dört alt cinse ayrılarak incelenir. Bunlar;

1. Yapraklar basit yapıda ve kulakçık yok, çiçekler sarı renkli ise;

Hultemia altcinsi (1 tür).

2. Yapraklar almaşıklı dizilmiş ve yaprakcıklardan oluşmuştur. Kulakçık vardır, çiçekler sarı, beyaz, pembe, kırmızı olup reseptekulumun dikenli veya çıplak oluşuna göre ;

2.1. Reseptakulum çıplak veya hafif tüylü, ise

Eurosa altcinsi (10-12 seksiyon, 126 tür)

2.2. Reseptakulum dikenli

2.2.1. Yaprakcıklar çiçeklenen dallarda 3-7 adet ise ;

Hesporhodes altcinsi (1 seksiyon, 2 tür)

2.2.2. Yaprakcıklar çiçeklenen dallarda 7-15 adet ise;

Platyrhodon altcinsi (1 seksiyon, 1 tür)

1.3.1. Eurosa altcinsi

Bu alt cinslerden **Eurosa** altcinsi 10 seksiyona ayrılır. Bu seksiyonlarda yapraklar parçalı tipte olup kulakçıklar vardır, çiçekler sarı beyaz pembe veya kırmızı renklerde olabilir. Bahçe gülleri için anaç olarak

kullanılan ve yetiştiricilik için önemli olan bitkiler bu alt cins içindeki 3 seksiyonda yer alır. (Kursman ve Raban, 1982; Harkness, 1978)

1. Dişicik borusu uzun ve çiçek tablasının dışında olanlar

1.1. Reseptakulum dışındaki dişicik boruları bitişik bir kolon içinde ve genellikle stamenler kadar uzun

***Synstylae* seksiyonu**

1.2. Reseptakulum dışındaki dişicik boruları serbest ve yaklaşık stamenlerin yarısı kadar boyda, çiçekler tek. tek veya bir kaç bir arada açar. Brakteler dar,

***Indicae* seksiyonu**

2. Dişicik borusu kısa ve çiçek tablasının ağzının hizasına kadar uzamış ve stigma yan yana yapışık durumda. Çiçekler bol sayıda yalancı şemsiye durumunda. Brakteler geniş

***Caninae* seksiyonu ve diğer 10 seksiyon**

Bu üç seksiyona giren ve anaç olarak kullanılan türler.

1.3.1.1. *Synstylae* Seksiyonu

***Rosa multiflora* Thunb. (Syn. *R. polyanthos* Roessig *R. thyrsoflora* Leroy *R. intermedia* Carr. *R. wichurea* Koch.) Poliant gülü, Bol Çiçekli Gül;**

Anavatanı Japonya ve Kore olan tırmanıcı bir güldür. 3-5 m kadar boylanabilir. Her sene bitkiden uzun karışık zarif dallar çıkar. Yapraklar 7-9 yapraklıdır. Yaprakçıklar ters yumurta biçiminde ve hafif tüylüdür, çiçekler küçük olup çok kokuludur ve şemsiyemsi salkım durumunda iri gruplar oluşturur, beyaz renklidirler. Receptakulum küçük ve olgunlaşınca portakal kırmızısı renkte olur. Melezlemelerde bir çok tırmanıcı gülün atası olarak kullanılmıştır. Belli klonları olup bu klonlar vegetatif yolla üretilirler ve anaç olarak kullanılır. Özellikle Güney Afrika ve Amerika'da bahçe gülleri için iyi bir anaçtır. Yalova ve çevresinde anaç olarak bu türün dikenli ve dikensiz klonlarından yararlanılmaktadır. Erken kış dinlenmesine girdiği söylenmesine karşılık sera gülcülüğünde bu olumsuz durumun ortaya çıkmadığı görülmüştür. Nematoda karşı dayanıklı bir kök sistemi oluşturur. Dip sürgünü verme özelliği azdır. Dikensiz klonlarında yaprak sapının alt yüzü dikenlidir (Akdoğan, 1974; Kaşka ve Yılmaz, 1974).

1.3.2. *Indicae* seksiyonu

***Rosa chinensis* Jacq (Syn. *R. indica* Lindl. no. Linn *R. cihinensis* var. *indica* Koehne. *R. indica vulgaris*. Lindl) Çin gülü, Hint gülü;**

Anavatanı olan Çin'den Avrupa'ya 18.yüzyılda getirilmiştir ve bugünkü bahçe güllerinin ıslahında ebeveyn olarak kullanılmıştır. Yapraklar 3-5 adet nadiren 7 yapraklıdır. Uçları sivri kenarları düzenli dişli olup ılıman iklimlerde bazı yıllar dökülmeden kalan, sürgünler kırmızı renkli, düz dikenli veya dikensiz olup bodur gelişme gösteren bir çalıdır. Ağır-killi topraklara çok dayanıklıdır. Çiçekler yalın kat veya katmerli olup gruplar halinde açar. Kokulu olan çiçekler beyaz sarı veya açık pembe renkte olur. Receptakulum yuvarlak olup olgunlaşınca kızarır. Çeliklerinin hemen köklenmesi nedeniyle çoğunlukla anaç olarak kullanılan bir çok varyetesi vardır (Krusman ve Raban, 1982).

***R. indica* var. *manettii* Dipp. (Syn. *R. manettii* Hort);**

Bu varyete Çin gülü (*R. indica*) ile misk gülünün (*R. Moschata*) melezidir. Uçuk pembe gruplar halinde açan çiçekleri, iri ve yarı katmerlidir. Kuvvetli uzun sürgünler verir. Sürgünler dikenli, diken uçları da kıvrıktır. Yapraklar iri ve tüylü olup 7 yapraklıktan oluşmuştur. Ağır yapılı topraklardan hoşlanmaz. Ancak kumsal topraklara dikilmesi köklenme oranının artması açısından önerilirken aşılamanın erken yapılması halinde köklü çeliklerin yerlerinden oynayabilecekleri ve köklerin zarar göreceği de unutulmamalıdır. Fakat aşının çok geç yapılması halinde ise kabuk verme oranının düştüğü ve bu yüzden başarı şansının azaldığı gözlenmiştir (Laurie ve ark., 1969).

Küllemeye karşı dayanıklıdır ve sera gülcülüğü için ideal bir anaçtır. Durgun devresi yok gibidir, ince köklüdür. Özellikle yastık veya hendek kültürü ile yapılan yetiştiricilikte tavsiye edilir.

***R. indica* var. *odoratissima* Lind. (Syn. *R. odorata* Sweet. *R. thea* Savi. *R. cheinensis* var. *fragrans* Rehd.) Bengal gülü, Çay gülü;**

Bazı yazarlara göre *R. odorata*, *R. chinensis* majör veya *R. indica* majör olarak da adlandırılmaktadır. Öte yanda bu bitkinin Amerika'da *R. odorata* Avrupa ülkelerinde ise *R. indica* majör olarak isimlendirildiği bilinmektedir (Akalın, 1952; Uzun, 1985).

Bu bitki sera gülcülüğü için en iyi anaçlardan biridir. Kolay köklenir, kalın ve simetrik bir kök sistemi vardır. Ancak, bu anaç soğuk hava deposunda muhafazaya elverişli değildir. Çok kurak ve çok nemli yerlere uyum sağlar. Soğuğa karşı hassas olduğundan ılıman bölgelerde önerilir. Adana ve çevresinde anaç materyal olarak kullanılır. Kumlu killi topraklardan hoşlanır. Katmerli çiçekleri uçuk pembedir. Yaprak, 7 yapraklı olup uçları sivridir. Dalları dikenli ve dikenler kırmızı renklidir. Verticilliuma karşı *R. manetti*den daha duyarlıdır (Kaşka ve Yılmaz, 1974; Uzun, 1985).

1.3.3. *Caninae* seksiyonu***Rosa canina* Linn. Köpek gülü, Kuşburnu, Yaban gülü;**

3-4 m. kadar boylanıp 5-7 yapraklı yapraklar düz tüysüz ve parlak koyu yeşil renktedir. Dik büyüyen bu bitki Kuzey yarım küresinde geniş bir yayılma alanına sahiptir. Genellikle yalın kat bazen de katmerli çiçekleri vardır. Çiçeklendiğinde çok gösterişli olur. Çiçekleri uçuk pembe ve kırmızı arasında çok değişik tonlarda olur. *R. canina* taksonlarının çok değişik özelliklere sahip olması ve birbirleriyle kolaylıkla hibrit oluşturmaları taksonomik yönden önemli güçlülük göstermekte ve dolayısıyla bu türün sistematüğünde önemli sorunlar yaratmaktadır. *R. canina* ıslah materyali olmaktan çok anaç olarak kullanılmakta ve özellikle soğuk bölgeler için tavsiye edilmektedir. Bu amaç için birçok klon üretilip ticari adlarla piyasaya sürülmüştür. Bunlardan Broggs, (Sera gülcülüğü için) inermis ve pfander (ağır killi topraklar için) Polimers, Schmid's ideal, Superbe anaç olarak piyasada mevcut klonlardır. *R. canina* Avrupada çok kullanılmasına karşılık Amerika'da yaygın değildir. Çelikleri kolay köklenmez bu nedenle tohumdan çöğür üretimi yapılır. Aşırı dikenleri caydırıcıdır, ancak dikensiz olan varyetesi (*R. cania inermis*) vardır. Aşılar *R. canina* üzerinde gençlik döneminde ağır gelişirler, ancak uzun ömürlü olurlar. Alkali topraklarda uyum gösterirler (Kaşka ve Yılmaz, 1984; Anşin ve ark., 1985).

1.4. KÜLTÜR FORMLARI VE SINIFLANDIRILMASI

Çiçeklerinin katmerleşmeye eğilimli olması nedeniyle çok gösterişli tipleri eskiden beri bilinen ve bu nedenle de kültüre alınarak ıslah çalışmaları yapılan bu cinste sayısız bahçe tipleri ve melezleri ortaya çıkmış ve hemen her sene artış da göstermektedir. Bu nedenle bahçe tipi olarak yetiştirilen güllerin botanik açıdan

taksonomik olarak sınıflandırılması yapılamamaktadır.

Yetiştiricilik açısından yapılan sınıflamalarda çok değişiklik göstermektedir. Bu konuda bir çok görüş ortaya atılmış ancak 1976 yılında Oxford'daki World Federation of Rose Societies toplantısında aşağıdaki sınıflandırma benimsenmiş ve kabul görmüştür (Krussman ve Raban,1982; Austin, 1991).

I. Kültür Formu Güller

1. Modern Bahçe Gülleri : Melezleme çalışmaları sonucu ortaya çıkmış ve yabani güllere benzemeyen botanik sınıflandırılmaya tabi tutulamayan gülleri içerir.

1.1. Çalı Formlu Güller: Desteğe ihtiyaç göstermeyen ve dikine büyüyen gövdelere sahip güllerdir.

1.1.1. Yazın Çiçeklenenler: Çiçeklenme dönemi sınırlı olan ve senede tek mevsim çiçeklenen güllerdir. Yazın veya ilkbaharda çiçek açarlar sonbaharda çiçeklenenler en iyileridir, ancak bu durum nadiren görülür.

1.1.1.1. Boylu Çalı Tipindekiler: Bitki boyu genellikle uzundur ve bazen de geniş olur. Tek başına kullanılmak için uygun bitkilerdir.

1.1.2.Yazın ve Sonbaharda Çiçeklenenler: Çiçeklenme dönemi uzun olup az çok devamlı çiçeklenenler.

1.1.2.1.Boylu Çalı Tipindekiler: Bodur çalı güllerden daha uzun ve geniş olan güller bu gruba girer.

1.1.2.2. Bodur Çalı Tipindekiler: Orta yükseklikteki çeşitlerdir ve özellikle kültürel işlemlere uygun bitkilerdir.

1.1.2.2.1. İri Çiçekliler (Hybrid Tea): Katmerli çiçekleri iri veya orta büyüklükte olur. Petaller aşırı katlıdır. Gonca konik, yumurta veya diğer şekillerde olabilir. Genellikle kesme çiçek olarak kullanılabilen uzun bir saptan bir çiçek verebilen güllerdir.

1.1.2.2.2. Salkım Şeklinde Orta Çiçekliler (Floribunda): Öncelikle yoğun çiçeklerin demet veya salkım şeklindeki çiçekleri ile tanınır. Çiçekler yalınkat yarı katmerli veya katmerli olabilir.

1.1.2.2.3. İri Salkım Şeklinde Küçük Çiçekli (Polyantha): Genellikle ufak rozet şeklinde çiçeklenen bu gruptaki güller iri salkımlar oluşturur. Yapraklarının Floribundalardan daha küçük olmaları ile kolayca ayırt edilirler.

1.1.2.3. Minyatür: Kısa boylu bitkilerdir, çiçekleri ve yaprakları da çok ufaktır.

1.2. Tırmanıcı Güller: Yayılıcı ve tırmanıcı bitkilerdir. Uzun, sürünen veya kıvrılabilen dalları vardır gövde mutlaka bir desteğe ihtiyaç duyar.

1.2.1. Yazın Çiçeklenenler: Çiçeklenme dönemi sınırlı olup yazın veya ilkbaharda olmak üzere senede bir defa çiçeklenirler.

1.2.1.1. Yayılıcı Tiptekiler (Wichuriana): Dallar oldukça uzun ve esnektir. Yalınkat veya katmerli olabilirler. Yılda bir kez çiçeklenir ancak uzun ömürlü olup çok fazla sayıdadır. Soğuklara çok dayanıklıdır.

1.2.1.2. İri Çiçekli Tırmanıcılar: Dallar uzun ve serttir. Ancak, desteğe ihtiyaç duyarlar.

1.2.1.3. Ufak Çiçekli Tırmanıcı Tiptekiler (Minyatür): Çok küçük çiçekli ve yapraklı dalları sert tırmanıcı güllerdir.

1.2.2. Yazın ve Sonbaharda Çiçeklenenler: Çiçeklenme dönemleri uzun olup az veya çok devamlı çiçeklenenler.

1.2.2.1. Esnek Dallı Yayılıcı Tiptekiler: Dalları uzun ve esnek olup uzun dönem çiçeklenen yayılıcı güllerdir.

1.2.2.2. Sert Dallı İri Çiçekli Tırmanıcı Tiptekiler (Hybrid Tea): Yayılıcı tiplerden daha sert uzun dallara sahip güllerdir.

1.2.2.3. Sert Dallı Ufak Çiçekli Tırmanıcı Tiptekiler (Minyatür): Az çok devamlı çiçeklenen ufak çiçekli ve yapraklı tırmanıcı güllerdir.

2. Eski Bahçe Gülleri: Eski sınıflamalarda genetik ve botanik ilişkilerine dayanarak sınıflandırılması ve bu yüzden yetiştiricilik açısından ele alınan modern sınıflandırmaya kolayca uymayan gruplardır.

2.1. Çalı Formlu Güller: Herhangi bir desteğe ihtiyaç duymadan kendi başına dik büyüeyebilen bitkilerdir.

2.1.1. Alba: *R. alba* (Ak çiçekli gül) türünün melezlerinden oluşmuş güllerdir.

2.1.2. Bourbon: *R. borbonica* (*R. chinensis* x *R. gallica*) türünün melezleridir. Çiçekleri büyük değildir ancak devamlı çiçeklenir, soğuğa dayanıklıdır.

2.1.3. Boursault: *R. Chinensis* ve *R. pendulina* (*Syn. R. alpina* L; *R. Iheritieranea*). Türlerinin melezlerinden ortaya çıktığı tahmin edilen güllerdir. Dikensiz tipleri de vardır.

2.1.4. China: *R. chinensis* (Çin gülü) türünün etkili olduğu ve onun melezleri olan güller bu gruba girer.

2.1.5. Damask: *R. damascene* (Damask gülü, Şam gülü) türünün melezleridir.

2.1.6. Gallica: *R. gallica* (Kırmızı renkli frenk gülü) türüne ait melezlerdir.

2.1.7. Hybrid Perpetual (Hibrit Yediveren Güller): Bourbon gülleri ile China ve Damask güllerinin melezlenmeleri sonucu ortaya çıkan güllerdir. Kuvvetli büyürler soğuğa dayanıklıdır (soğuğa en dayanıklı çeşitler olarak bilinirler) iri çiçeklidirler, çeşitli renklerde açarlar. Hybrid Tea gülleri kadar çok çiçek vermezler.

2.1.8. Moss: En dıştaki sepelleri veya çiçek sapları yosunlu gibi görünür. *R. centifolia* türünün mutasyonu ile bulunan Yosun gülü (*R. muscosa* *Syn. R. Centifolia muscosa* Ser.) melezleridir. Devamlı çiçeklenirler.

2.1.9. Portland: Portland gülleri olarak bilinen ve China ve Damask güllerinin melezleşmesi ile ortaya çıktığı tahmin edilen güllerdir.

2.1.10. Provence (Centifolia): *R. centifolia* (Van Gülü) türünün melezleri olan güllerdir. Petalleri alacalı veya alacasız olabilirler, yılda bir kez çiçeklenirler.

2.1.11. Sweet Briar: *R. eglanteria* türüne ait melezlerdir.

2.1.12. Tea: *R. chinensis* ve *R. gigantea* türlerinin melezi olduğu tahmin edilen *R. odorata* türüne ait melezlerdir.

2.2. Tırmanıcı Güller:

2.2.1. Ayrshire: *R. arvensis* (Kır gülü) türünün etkisiyle ortaya çıkan güllerdir.

2.2.2. Boursault: *R. chinensis* ve *R. pendulina* türünün melezi olup tırmanıcı özellikteki güllerdir.

2.2.3. Climbing Tea: Çiçekleri Tea güllerine çok benzer, ancak tırmanıcı özelliktedirler.

2.2.4. Noisette: *R. moschata* ve *R. chinensis* arasındaki melezlemelerde ortaya çıkan *R. noisettiana* türüne ait melezlerdir.

2.2.5. Sempervirens: *R. sempervirens* türünün etkisiyle ortaya çıkan güllerdir. Her dem yeşil bitkilerdir, sürgünleri çok uzun ve esnek olur.

II. Yabani Güller: Tür ve varyete olarak botanik sınıflandırılmaya tabi tutulabilen güllerdir.

1. Çalı Formlu Güller: Gövdesi kendi kendine dik durabilen bitkilerdir.

2. Tırmanıcı Güller: Gövdesi uzun dallardan oluşan ve sürünerek veya kıvrılarak gelişen bitkilerdir. Gövdenin dik durması için mutlaka bir desteğe ihtiyaç vardır.